Қазақстан Республикасының Президенті Н. Ә. Назарбаев Қарағандыда
Президент Республики Казахстан Н. А. Назарбаев
в Караганде

Карагандинской областной библиотеке
в знак признательности
от автора буклета
13.06.2000 г.

Қарағанды қаласының әкімі
ФИЛАТОВ Н.В.
аким города Караганды

ЕРЕСЕН ТАҒДЫРЛЫ ҚАЛА

Көпжылдық өміріне қарамастан шағын болып қалатын қалалар бар. Қарағандының олардан айырмашылығы бірінші құрылған күннен бастап өзіндік өрнегімен ерекшеленген. Қала құрылғаннан бастап бәрі болашақтағы миллионер-қала деп болжаған.

Оның қырыққа толар-толмасында солай болары да сөзсіз еді. Алайда, өмір басқа жағынан көрсетті. 60-жылдардың ортасында ел үкіметі Қазақстандағы кеншілер астанасына серіктес қалалар құру туралы шешім қабылдады.

Қарағанды тұрғындарының саны Алматы халқының санынан асқан кезі болды.

Шектеусіз қала құрлысы саясатынсыз біз бүгінде неге ие болатынымызды айту қиын, ал Орталық Қазақстан даласында үлкен қала өскені бұл бұлтартпайтын дәлел.

Биыл қазыналы Қарағанды қаласына 65 жыл толады. Қала үшін бұл тарихи тұрғыдан алғанда өте аз мерзім болғанымен осыншама адамдар еңбегінің арқасында қарқынды өскен қала.

Қарағанды қаласының тұрғын үй қоры 8,5 миллион шаршы метрден асты.

Өз негізінде бұл барлық қажетті тұрмыстық қызмет көрсету орындары және көп қабатты кварталдардарымен жақсы жабдықталған үйлер, Мәдениет сарайлары мен үйлері, университеттер, орта арнаулы оқу орындары, жалпы білім беру мектептері, бала бақшалары мен спорттық-сауықтыру кешендері.

Қалада қазір жарты миллионнан астам адам өмір сүреді.

Болат магистралдарымен, әуе трассалары және автомобиль жолдарымен Қарағанды Оралмен, Сібірмен, Орта Азиямен, Қытаймен, Таяу Шығыспен, Батыспен, Оңтүстікпен және континенттің Солтүстік Европа бөліктерімен байланыста. Сондықтан болар, Қарағандыны Қазақстанның индустриалды орталығы деп тегін атамаса керек.

Барлық әлемге біздің қала көмір орталығы және кен өндіру машина құрлысы, қазіргі заманғы құрылыс индус-

ГОРОД БОЛЬШОЙ СУДЬБЫ

Есть города которым всю их многовековую жизнь суждено называться малыми. В отличие от них Караганде с первых дней ее рождения была уготовлена иная судьба. С самого начала все прогнозировали ей будущее города-миллионера.

Так бы оно получилось уже в неполные ее сорок лет. Однако жизнь распорядилась по-иному. В середине 60-х годов правительство страны приняло решение об образовании городов-спутников шахтерской столицы Казахстана.

Было время, когда численность жителей Караганды превышала население Алматы. Трудно сказать, что бы мы имели сегодня без ограничительной градостроительной политики, но то, что в центрально-казахстанской степи вырос город-гигант – факт неопровержимый.

В этом году Караганде исполняется всего 65 лет. Для города это совсем юный возраст, его нельзя назвать серьезным, однако, необходимо учесть размах созданного людьми за столь короткое время.

Жилой фонд Караганды превысил 8,5 миллиона квадратных метров. В основном это хорошо благоустроенное жилье, кварталы многоэтажных домов со всеми необходимыми службами быта. Дворцы и дома культуры, университеты, средние специальные учебные заведения и общеобразовательные школы, детские сады и спортивно-оздоровительные комплексы.

В городе сейчас проживает более полумиллиона человек. Стальными магистралями, воздушными трассами и автомобильными дорогами Караганда связана с Уралом и Сибирью, Средней Азией и Китаем, Ближним Востоком и Западом, Югом и Севером европейской части континента. Не случайно Караганду называют индустриальным центром Казахстана.

Всему миру наш город известен как угольный центр и город горного машиностроения, современной строительной индустрии, легкой и

триясы, жеңіл және тамақ өнеркәсібі, жоба-конструкторлық институттары мен ғылыми-зерттеу орталықтарымен танымал.

Республиканың тәуелсіздігі мен нарықтық экономиканың орнаған жылдарында біздің қала өзінің экономикалық потенциалы мен өндірістік базасын сақтай білді. Қала экономикасына шетел капталдары, жоғары шетел технологиялары мен отандық инвесторларды белсенді тарту бізге бүкіл өндірістік-өндеу кешендерін, көліктерді, байланыстарды және әлеуметтік-мәдени салалардың қайта өрлеуіне жәрдемдесуде.

Көмір бассейнінің барлық шахтыларын "Испат-Интернейшнл" фирмасы, Қарағанды маргарин зауытын – "Накоста" швейцар фирмасы, арақ-шарап және сыра зауытын – "Эфес-Қарағанды" АҚ басшылықтарына алса, кенмашина жасау саласының өрлеуіне "Қаркалмаш-Итекс" кәсіпорнында құрылған Канада компаниясы қатысуда. Осындай мысалдар аз емес. Қарағандыда қаланың әр екінші тұрғынын қамтыған шағын және орта бизнес тұрақты орын алған. Кәсіпкерлердің арқасында кеншілер астанасының келбеті күннен күнге кәркейіп өзгеруде, оның сәулетіне шағын қала құрлысының түрлері енгізілуде. ШОБ кәсіпорындары қазіргі заманғы сауда орталықтары, тұрмыстық қызмет көрсету, қала тұрғындарының демалысы және дене тәрбиесі жүйелерін құрды.

Қарағандыны жасыл қала деп атайды. Бұл шынымен солай. Жергілікті ботаникалық бақ аптап дала жағдайында өсетін және әдемілігі бойынша сирек кездесетін сәндік ағаштар көшеттерін өсіріп, сатады.

Қаланы орман қорғау алқаптары мен жасанды көлдер қоршаған.

Осы қысқаша кіріспе сөзде барлық жағдайды айтып, қамту мүмкін емес. Мұндай мүмкіндікті Сіздерге мына буклет береді. Осы буклетпен танысып, әр көріністеріне асықпай көз салыңыздар, Сіздердің алдарыңызда Қарағандының барлық тарихы, күнделікті өмірі, мерекелері, жеңістері, шарықтаулары және қайғылы сәттері... Бұл өмір. Өмір жалғасуда.

пищевой промышленности, проектно-конструкторских институтов и т.д.

За все годы становления рыночной экономики и независимости республики наш город сумел сохранить главное – свой экономический потенциал и промышленную базу. Активное привлечение в экономику города иностранного капитала, высоких импортных технологий, отечественных инвесторов помогает нам возрождать весь промышленно-перерабатывающий комплекс, транспорт, связь, социально-культурную сферу.

Почти все шахты угольного бассейна взяла под свое управление фирма "Испат Интернейшнл", Карагандинский маргариновый завод – швейцарская фирма "Накоста", пивзавод – АО "Эфес-Караганда". В возрождении горно-машиностроительной отрасли участвует канадская компания, создавшая предприятие "Каргормаш-Итекс". Подобных примеров немало.

Надежную прописку в Караганде получил малый и средний бизнес, в котором сейчас занят каждый второй житель города. Благодаря предпринимателям быстро меняется лицо шахтерской столицы, в ее архитектуру оригинально вписываются так называемые малые градостроительные формы. Предприятия МСБ создали сеть современных торговых центров, служб быта, отдыха и физического развития города.

Караганду называют зеленым городом. Это действительно так. Местный Ботанический сад выводит и реализует редкие по красоте и приживаемости в условиях знойной степи саженцы декоративных деревьев. Город окружают лесозащитные массивы и искусственные озера.

В кратком вступительном слове невозможно сказать обо всем. В какой-то степени такую возможность предоставит Вам этот буклет. Внимательно всмотритесь в снимки, вчитайтесь в строки – и перед вами вся история Караганды, со всеми буднями и праздниками, взлетами, победами и... грустными мгновениями. Это – жизнь И она продолжается.

ҚАРАҒАНДЫ ҚАЛАСЫНЫҢ БІРІНШІ БАСШЫЛАРЫНА АРНАЛАДЫ
ПОСВЯЩАЕТСЯ ПЕРВЫМ РУКОВОДИТЕЛЯМ г. КАРАГАНДЫ

НҰРМАНОВ Г. Ж.
1934 – 1936 гг.

КӨРПЕБАЕВ Ж. К.
1936 г.

КУЧИН М. К.
1937 – 1938 гг.

ЖАНЫБЕКОВ А.
1938 – 1939 гг.

КИСЛЕНКО В. Я.
1939 –1942 гг.

КОСТЕНКО П. И.
1942 – 1953 гг.

СУНОЗОВ Г. Я.
1953 – 1957 гг.

ҚОНАҚБАЕВ Қ. Д.
1957 – 1968 гг.

ТӨЛЕПОВ Н. О.
1968 – 1975 гг.

БАЙДИЛЬДИН Б. Ә.
1975– 1980 гг.

ӘБДІРАХМАНОВ Б. Ә.
1980 – 1984 гг.

МУСАЛИМОВ И. Г.
1984 г.

ИЛЬЯСОВ Р. Қ.
1985 – 1987 гг.

ОРАЗАЛИНОВ Ш. Ә.
1987 – 1997 гг.

АСА МАҢЫЗДЫ ОҚИҒАЛАР ЖЫЛНАМАСЫ

1. Бәрі темір жолдан басталған еді. Рельс салына бастағанда қала әлі болған жоқ. 1931 жылғы 1 қыркүйекте Петропавлдан Қарағандыға алғаш рет поезд келді. Жергілікті тұрғындар оны "Шайтан арба" – деп атады. Жергілікті тұрғындар Ресейден, Украинадан, Поволжьеден келген алғашқы қоныс аударушыларды қонақжайлылықпен қарсы алды.

2. 1930 жылы Қарағандыда алғашқы төрт бейімделген шахтылар кірпіші қаланды. Аласалау төбеде 10 үй орналасқан, ал ол үйлерді жағалай жан-жағынан киіз үйлер мен палаткалар қоршаған. Онда жаңа қала құрылысшылары тұрды.

3. 1931 жылғы 11 қыркүйекте Қарағандыда «Большевистская кочегарка» газетінің алғашқы нөмірі шықты. 1936 жылғы 14 қыркүйектен бастап, ол «Социалистическая Караганда», ал 1963 жылдың мамырынан бастап қала тарихы мен оның құрылуының толық сақтаушысы және шежіре болып табылатын «Индустриальная Караганда» газетіне айналды.

4. 1932 жылдың наурызында Қазақстан картасында Қарағанды облысы пайда болды. Ол қазіргі төрт облыс – Солтүстік Қазақстан, Көкшетау, Ақмола, және Қарағанды облыстарының территорияларынан орын алды.

5. Ұлы Отан соғысы басталғанда Қарағандыға Донбасстан 10 мыңнан аса мамандандырылған жұмысшылар мен мамандар эвакуацияланды. Сол кезде бүкіл әлемге Стаханов қозғалысымен кеңінен танымал А.Г.Стахановтың өзі №3 шахтының басшысы болды.

6. Майдан үшін қарағандылықтардың ерікті жинаған қаржыларына үш танк колоннасы, су асты қайығы, әскери самолет, санитарлық самолеттардың авиазвенолары, бірнеше торпедалық катерлар және артиллериялық батарея салынды. Қаланың ең жақсы тұрғын және қызмет үйлеріне әскери госпиталдар орналасты.

7. Ұлы Отан соғысының аяғында Қарағандыда 39 шахты болды. Бассейн лавалары мен забойларында 43 мың кеншілер жұмыс істеді.

8. Ұлы Отан соғысы аяқталған соң Қарағанды күйреген Донбассты қалпына келтіруге шефтік міндеттеме алды. Донбассқа көптеген түрлі техникалар мен кен шахты жабдықтары, сондай-ақ 550 басшы қызметкерлер мен 1300 жоғары мамандандырылған шахтерлар, инженерлер және техниктер жіберілді.

9. Соғыстан кейін жаңа кен техникасын игеру кезеңі басталды. 1962 жылдан бастап шахтыларда кеңінен кен механизмдері: К-52М, 2К-52, К-58М, КШ-1КГ тазалау комбайндары енгізілді.

ХРОНИКА ВАЖНЫХ СОБЫТИЙ

1. Все началось с железной дороги. Города еще не было, когда начали укладывать рельсы. 1 сентября 1931 года из Петропавловска в Караганду пришел первый поезд. «Шайтан арба» назвали его местные жители. Они гостеприимно встречали первых переселенцев из России, Украины, Поволжья...

2. В 1930 году в Караганде были заложены первые четыре наклонные шахты. На небольшом холме стояло 10 домиков, а их окружали со всех сторон юрты и палатки. В них жили строители нового города.

3. 11 сентября 1931 года в Караганде вышел первый номер газеты «Большевистская кочегарка». С 14 сентября 1936 года она стала называться «Социалистическая Караганда», а в мае 1963 года была переименована в «Индустриальную Караганду», которая является самой полной летописью и хранительницей истории города и его становления.

4. В марте 1932 года на карте Казахстана появилась Карагандинская область. Она вбирала в себя территорию четырех нынешних областей – Северо-Казахстанской, Кокшетауской, Акмолинской и Карагандинской.

5. В начале Великой Отечественной войны в Караганду из Донбасса было эвакуировано свыше 10 тысяч квалифицированных рабочих и специалистов. Начальником шахты №3 стал А.Г.Стаханов, зачинатель известного тогда на весь мир стахановского движения.

6. На добровольные средства карагандинцев для фронта были построены три танковые колонны, подводная лодка, боевой самолет, авиазвено санитарных самолетов, несколько торпедных катеров и артиллерийских батарей. В лучших жилых и служебных помещениях города были расположены военные госпитали.

7. К концу Великой Отечественной войны в Караганде насчитывалось 39 шахт. В лавах и забоях бассейна работало 43 тысячи горняков.

8. После Великой Отечественной войны Караганда взяла шефство над восстановлением разрушенного Донбасса. Туда было отправлено много различной техники и горно-шахтного оборудования, а также 550 руководящих работников и 1300 самых квалифицированных шахтеров, инженеров и техников.

9. Послевоенное время стало этапом освоения новой горной техники. С 1962 года на шахтах начали широко внедряться узкозахватные горные механизмы: очистные комбайны К-52М, 2К-52, К-58М, КШ-1КГ.

10. В марте 1965 года комплексная бригада Л. Дандзберга с помощью комбайна «Караганда-7/15» за 31 рабочий день прошла 1803 погонных метра горных вы-

10. 1965 жылдың наурызында Л.Дандзбергтің кешенді бригадасы «Қарағанды-7/15», комбайнының көмегімен 31 жұмыс күнінде 1803 ұзындық метрге кен өндірді. Бұл әлемдік рекорд және ол осы кезеңге дейін сақталуда.

11. 1978 жылдың қаңтарында бассейнде Қарағанды көмірінің миллиард тоннасы берілді. Бұл мәртебеге «Северная» шахтысының кеншілері ие болды, ал кен өндіруге барлық бес мыңдаған учаскелер өкілдері қатысты. Олай деп жыл бойы тау қылып 500 мың тоннадан астам отын берген ұжымдар аталған.

12. 80-ші жылдар ортасында машина жасау флагманына Жаңа Қарағанды машина зауыты ие болды. Зауыт жүзден аса машиналар мен механизмдер шығарған.

13. 1984 жылдың 6 сәуірінде Қарағанды қаласы Еңбек Қызыл Ту орденімен наградталды. Бұл награданы Қарағанды туына Д.Қонаев қадаған еді.

14. 1994 жылдың қыркүйегінен бастап Қарағанды картасында «Ассоль» американ мектебі пайда болды.

15. 1996 жылдың 1 қыркүйегінде жаңа №68 қазақ мектебі 504 оқушы қабылдады.

16. 1996 жылдың 5 қыркүйегінде «Сарыарқа» аэропорты ашылды.

17. 1998 жылдың 26 тамызында «Қиял әлемі» технопаркі алғашқы келушілерді қабылдады.

18. 1998 жылдың 19 қыркүйегінде «Аква-парк» ашылды.

19. 1999 жылдың 14 маусымында неміс суретшісі Г.Фогелерге ескерткіш орнатылды.

20. 65-жылдық қала мерей тойы қарсаңында Қаныш Сәтбаевтың бюсты орнатылды.

работок. Это — мировой рекорд, и он держится до настоящего времени.

11. В январе 1978 года в бассейне была выдана миллиардная тонна карагандинского угля. Это почетное право было предоставлено горнякам шахты «Северная», а участвовали в добыче представители всех участков-пятисоттысячников. Так назывались те коллективы, которые в течение года выдавали на-гора по 500 и более тысяч тонн топлива.

12. В середине 80-х годов флагманом машиностроения был признан Ново-Карагандинский машзавод. Он выпускал машины и механизмы более ста наименований.

13. 6 апреля 1984 года город Караганда был удостоен ордена Трудового Красного Знамени. Эту награду к знамени Караганды прикрепил Д. Кунаев.

14. В сентябре 1994 г. на карте города появилась американская школа «Ассоль».

15. 1 сентября 1996 г. открылась казахская средняя школа №68 на 504 места.

16. 5 сентября 1996 г. заработал комплекс аэропорта «Сары-Арка».

17. 26 августа 1998 года технопарк «Мир фантазий» распахнул двери для первых посетителей.

18. 19 сентября 1998 принял первых отдыхающих «Аква-парк».

19. 14 июня 1999 года открыт памятник немецкому художнику Г. Фогелеру.

20. К 65-летнему юбилею города установлен бюст К. И. Сатпаева.

Согласно программе президента РК Н. А. Назарбаева «Казахстан-2030» в городе установлены плакаты социальной рекламы, отражающие семь приоритетных направлений развития Казахстана.

Авторы рекламных разработок: гл. художник области Устьянцева Л., фото Варыгина Ю., компьютерное обработка Аканова Т.

В городе Караганде функционируют предприятия следующих отраслей экономики:

- угольная промышленность
- машиностроение
- энергетика
- промышленность строительных материалов
- легкая промышленность
- строительный комплекс
- железнодорожный, авиационный и автомобильный транспорт
- связь и телекоммуникации
- полиграфическая промышленность
- пищевая промышленность

Общее число промышленных предприятий – 915.

Объем продукции промышленных предприятий составил за первое полугодие 1999 года 7.783.0 млн тенге.

Бюджетная политика города ориентирована на выполнение социальных программ и приоритетности развития социальной сферы.

За шесть месяцев 1999 г. израсходовано:

на образование	549,9 млн.тенге
здравоохранение	93,4 млн.тенге
социальное обеспечение	115,8 млн.тенге
культуру и спорт	15.1 млн.тенге

На 01.07.99 г. в малом бизнесе зарегистрировано 7515 хозяйствующих субъектов, в том числе 2849 юридических лиц /из них действующих – 2025/, 4666 индивидуальных предпринимателей.

В предпринимательстве занято 11422 человека.

Национальный состав города

казахов	113,9 тыс.человек	25,4%
русских	254,7 тыс.человек	56,8%
немцев	7,6 тыс.человек	1,7%
украинцев	33,6 тыс.человек	7,5%
татар	11,7 тыс.человек	2,6%
белорусов	12,6 тыс.человек	2,8%
других	14,3 тыс.человек	3,2%

Банками второго уровня за первое полугодие 1999 года выдано кредитов на развитие предпринимательства 244,3 миллиона тенге.

Общая территория Караганды – 543,28 кв.км

ҚАРАҒАНДЫ – Қазақстанның аса ірі өнеркәсіптік орталығы, яғни ол басты экономикалық потенциал деген сөз. Сарапшылардың деректеріне қарағанда экономикалық реформа кезінде шетелдік және отандық инвестицияның басым бөлігі біздің қалаға жұмсалған. Өйткені оның экономикалық пайдасы көрініп тұрғандықтан да өзіне еріксіз қызықтырады.

КАРАГАНДА – крупнейший промышленный центр Казахстана, а значит и его главный экономический потенциал. По данным экспертов, за годы экономических реформ основная доля иностранных и отечественных инвестиций была вложена в индустрию нашего города, поскольку привлекательность экономической выгоды очевидна.

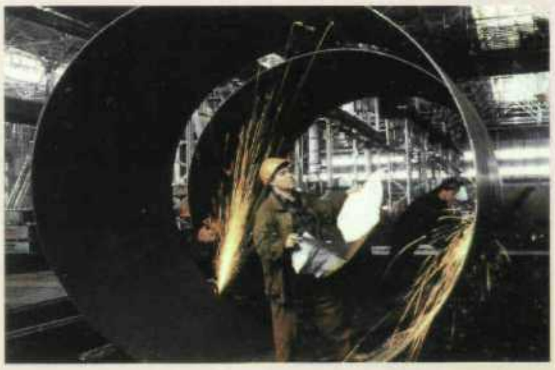

Көп қабатты сәнді үйлер сап түзеген кең шалқар даңғыл көшелері мен бульварлары бар, гүлге оранған парктері мен саябақтары мол Қарағанды жылдың қай мезгілінде де көрікті. Қаладағы халық ең көп жүретін басты көшенің бірі — Бұқар жырау даңғылы. Ол қала орталығын теміржол вокзалымен жалғастырып тұр. Қарағанды өзінің бүкіл ажаркөркімен қала құрылысының эстетикасына толық сай келеді, өйткені сәулет дегеніміз — адамға әсемдік ләззат беретін мәдени орта. Ал өз кезегінде сәулет өнерінің ескерткіштері қаланың материалдық мәдениетінің бір бөлігін құрайды.

Караганда во все времена года хороша со своими широкими проспектами и бульварами, с зеленью уютных парков и скверов. Одной из лучших и самых оживленных магистралей города является проспект Бухар-жырау, который связывает центральную часть города с железнодорожным вокзалом. Караганда во всей своей красе полностью соответствует эстетике городской застройки, ибо архитектура — это культурная среда, доставляющая человеку эстетическое наслаждение. Архитектурные памятники, в свою очередь, составляют часть достояния материальной культуры города.

Қала тұрғындары мен қонақтар үшін тамаша дем алып, бос уақытты қызықты өткізуге болатын ресторандар, кинотеатрлар, көлеңкесі мол аллеялар мен парктердегі аттракциондар, цирк, фонтандар және басқалар сияқты орындар өте көп. Олар шаршаған адамның жанына рахат нұрын себеді.

Для городских жителей и гостей города есть немало мест, где можно приятно провести свое свободное время и прекрасно отдохнуть — рестораны, кинотеатры, тенистые аллеи и аттракционы в парке, цирк, прохлада фонтанов и еще много всего, что может доставить удовольствие уставшей душе.

ПЛЮСМИКРО

470061, Караганда, а/я 213
тел.: (3212) 436037, 436038
факс: (3212) 436036

ВЫСОКИЕ ТЕХНОЛОГИИ В ЦЕНТРЕ ЕВРАЗИИ

Нашей компании в этом году 12 лет. Как фирма мы родились в этом городе вместе с зарождением новых информационных технологий, основанных на персональных вычислениях. С городом у нас разные масштабы летоисчисления, – что для города мгновение, то для нас этап.

Разработка систем программного обеспечения

Наши проектные подразделения используют для разработки программных средств самые совершенные методы: трехуровневую клиент-серверную модель обработки данных, распределенные базы данных, распределенные транзакции, телекоммуникационные методы доступа.

Здесь созданы системы, работающие как в масштабе предприятий, так и в масштабе всей страны:

❑***Компьютерная бухгалтерия ЛУКА*** **– мощная инструментальная система для быстрой разработки приложений учетного и управленческого характера;**

❑***Система Комплексного Управления Налоговой Службой*** **– система управления подразделениями налоговых служб области;**

❑***Интегрированная Налоговая Информационная Система*** **– корпоративная автоматизированная налоговая информационная система Республики Казахстан (по заказу Министерства доходов РК);**

❑***Автоматизированная Информационная Система государственного центра по недвижимости*** **– автоматизированная система для учета и хранения данных по объектам недвижимости.**

Автоматизация учета

Специальное подразделение по внедрению автоматизированных систем бухгалтерского учета и организационного управления успешно использует в своей работе разработанный нашими проектировщиками программный продукт "Компьютерная бухгалтерия ЛУКА". Комплексные системы учета на базе этого продукта работают в банке " ТуанАлем" и на кондитерской фабрике "РАХАТ" в Алматы, на заводе "ТеХол" в Темиртау, в отеле "КОСМОС" и в Российско-Американском инвестиционном фонде "Пионер-первый" в Москве и на многих других предприятиях Казахстана и России.

ПЛЮСМИКРО в Internet

http//:www.pmicro.kz – это наш адрес во Всемирной паутине. Наши соотечественники по всему миру могут следить за событиями в родном городе, связываться с нужными людьми, присылать на электронную доску объявлений свои деловые предложения.

За два года с открытия сайта нас посетили более 200000 человек.

Подготовка кадров

Мы понимаем, что пользователями компьютерных систем не рождаются, и пару лет назад открыли у себя учебные курсы для всех желающих начать работу на компьютере. Более 600 человек разного возраста прошли за это время обучение на наших компьютерных курсах и сейчас трудятся в различных компаниях и учреждениях по всему миру – здесь в Караганде, в России, в Германии, США и Израиле.

Түнгі Қарағандыда түрлі-түсті мыңдаған шамдар жанған кезде қала ертегідей тылсым түрге енеді. Түнгі серуендеудің әсері де өзгеше.

Терезелерінен ғажайып жарық-сәуле төгілген түнгі ресторандар мен барлар, сан-алуан кафелер сіздерді түрлі елдердің тіл үйірер дәм-тұзын татуға ынтықтырып тұрады. Ал ол болмаса, көптеген көңілді клубтардың бірінде, немесе дискотекада достарыңның ортасында отырып уақыт өткізуге болады.

Қала түнде де тірлігін жалғастырып жатады.

Ночью, когда Караганда зажигает тысячи разноцветных огней, город становится интереснее и загадочнее. Прогулка по ночному городу производит особое впечатление.

Ярко освещенные окна ресторанов, баров и многочисленных кафе приглашают зайти на огонек, отведать изысканные блюда различных стран мира. А можно просто провести время в кругу друзей в одном из развлекательных клубов или на дискотеке.

Город и ночью продолжает жить.

ДЕМАЛЫС КЕШЕНІ ЖЫЛ БОЙЫ!

Бүкіл Қазақстанда бірден-бір аса ірі объект болып табылатын – "Аква-парк" Қарағандыда ашылды. Бұл ғимараттың құрымы су астында алты прожекторы бар ересектерге арналған үлкен бассейннен және балаларға арналған екі бассейн-фонтаннан тұрады. Адам жанын рахатқа батыратын негізгісі – биіктігі үш қабатты үймен тең су таулары. Ең бастысы – үш бөлмеден тұратын жеке адамдық нөмірлер. Оларда былғарымен тысталған креслолар мен дивандар, видеомагнитофондар, бильярд немесе теннис қойылған бөлмелер және фин моншасы, душы және джакузді гидромассаж жасайтын бөлмелер бар.

Нөмірден бірден тапсырыс беріп, кафе-бардан тәтті тағамдар алғызып ішуге болады. "Аква-парк" тәулік бойы, демалыссыз жұмыс істейді. Ол қазірдің өзінде қарағандылықтар мен қала қонақтарының сүйікті демалыс орнына айналды.

ОТДЫХ КРУГЛЫЙ ГОД

В городе Караганде открылся грандиозный объект – "Аква-парк", который является единственным во всем Казахстане. Сооружение включает в себя один большой бассейн для взрослых с шестью подводными прожекторами и два детских бассейна-фонтана. Основное удовольствие – захватывающие дух водные горки, высотой в три этажа. А главное – индивидуальные номера, состоящие из трех комнат (комната отдыха с кожаными креслами и диванами и видеодвойкой, комната с бильярдным или теннисным столом и комната с финской сауной, душем и джакузи, которая обеспечивает гидромассаж).

Прямо из номера можно сделать заказ в кафе-бар и насладиться чем-нибудь вкусненьким. "Аква-парк" работает круглосуточно и без выходных. Он стал излюбленным местом отдыха карагандинцев и гостей города.

БІЛІМ ҚАЗЫНАСЫ

Жастар білімділігі бүкіл әлем бойында қоғам прогрессившілігінің көрсеткіші болып саналады. Қарағандыда алты мемлекеттік және он бес жеке меншікті жоғары оқу орындарында жыл сайын 36 мың талантты жас зор да терең, Қазақстан халық шаруашылығына қажет білім алуда. Бүгінде алған білім байлығын жас ұрпақ үшінші мыңжылдықта біздің президент Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың ұзақ мерзімді «Қазақстан-2030» бағдарламасын орындауда жұмсайды.

СОКРОВИЩА В ЗНАНИЯХ

Образованность молодежи во всем мире считается показателем прогрессивности общества. В шести государственных и пятнадцати частных высших учебных заведениях города ежегодно более 36 тысяч талантливых молодых людей приобретают глубокие и фундаментальные знания, необходимые для народного хозяйства Казахстана. То "сокровище", которое молодое поколение получает сегодня, оно будет реализовать в третьем тысячелетии при претворении в жизнь долгосрочной программы нашего президента Нурсултана Абишевича Назарбаева «Казахстан-2030».

БОЛАШАҚ

Поколения подобны волнам, спешащим друг за другом. И на их смене держится вечная жизнь.

Абай

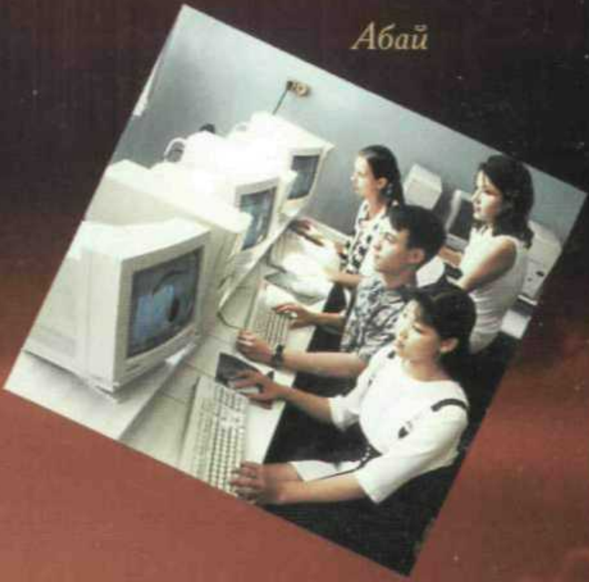

"Маңызды білім беретін – БОЛАШАҚ" институты
✉ ул. Ерубаева, 16 (пл. Гагарина). ☎ 42·04·23, 42·04·25

ДАЛА ПЕРІСІ

Ақ селеулі қазақ даласының осы терең сырлы қыздар бейнесі Галина Суворованың есімімен тығыз байланысты. Оның суретшілік, сән үлгішілік және дизайнерлік даңқы Қарағанды шегінен әлде қайда шыққан. Галина Суворованың қиялшыл стилде жасалған еңбектері сәулеттілігі, онымен қатар қарапайымдылығы көрермендерді баурап алып, мәңгілік рухани байлығына баулиды.

СТЕПНЫЕ НИМФЫ

Образы этих загадочных девушек из ковыльных казахских степей неразрывно связаны с именем их создателя. Галина Суворова известна в Караганде и далеко за ее пределами как талантливый художник-самородок, модельер, дизайнер. Ее работы, выполненные в романтическом фантазийном стиле, покоряют своей возвышенностью и простотой одновременно, помогают зрителю войти в мир вечных духовных ценностей.

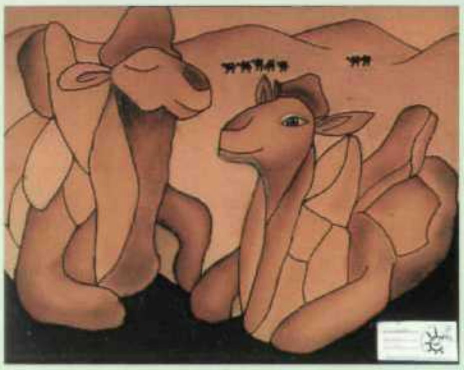

Қарағандылық суретшілердің, мүсіншілердің, сәндік-қолданбалы көркемөнер шеберлірінің аса қадірлі еңбектері Қазақстанда да, шетелдерде де даңқтылы. Олар қала көшелерін, қоғамдық ғимараттарын, ішкі көріністерін безендіреді.

Танымалы шеберлермен қатар жас өнерпаздар да шұғылданып жүр. Ақырғы көркемөнер көрмелер көп жас таланттармен таныстыруда.

Лучшие работы карагандинских живописцев, скульпторов, монументалистов, мастеров декоративно-прикладного искусства известны в Казахстане и за его рубежами. Они стали украшением городских скверов и улиц, общественных зданий и интерьеров.

Наряду с известными мастерами активно трудится и талантливая молодежь. Выставки последних лет открывают новые имена.

Қарағандыны театрлы қала деп айтуға әбден болады, өйткені ол кәсіпқой сахна өнерінің дамуымен даңқы шыққан. Әлі күнге дейін қарағандылықтар мен қала қонақтары С. Сейфуллин атындағы қазақ драма театрының, музыкалық комедия театрының, К.С.Станиславский атындағы орыс драма театрының қойылымдарын ризашылықпен тамашалайды, ал бүлдіршіндер болса балалардың "Буратино" қуыршақ театрына барып рахаттанады. Біздің театр ұжымдарымыздың ең күрделі ұлттық, орыс, совет және шетелдік классикалық шығармаларды батыл сахналап, қазақ және орыс тілдерінде көрсетуге күшқуаттары жеткілікті. Қалада "Шалқыма" концерт залы белсенді қызмет көрсетеді,. Мұнда музыка кештері ауық-ауық өтіп тұрады. Қазақ және орыс симфониялық оркестрлері біздің өлкеде аспаптап музыка өнерінің дамуына елеулі үлес қосып жүр.

Караганду можно смело назвать театральным городом, так как она давно славится развитием профессионального сценарного искусства. По сей день карагандинцы и гости города становятся благодарными зрителями казахского драматического театра им. С.Сейфуллина, театра музыкальной комедии, русского драматического театра им. К.С.Станиславского, а малыши с большим удовольствием посещают детский кукольный театр "Буратино". Нашим театральным коллективам по силам постановки даже самых сложных произведений национальной, русской, советской и зарубежной классики как на русском, так и на казахском языках. Активно работает концертный зал "Шалқыма", известный своими музыкальными вечерами. Казахский и русский симфонические оркестры вносят огромный вклад в развитие инструментальной музыки нашего края.

ХАЛЫҚТАР ДОСТЫҒЫ – ЕЛ ҚУАТЫ

Қарағанды – көпұлттық қала. Корей, неміс, украин, татар және тағы да басқа ұлттық мәдени орталықтары бар болуы өзара рухани түсініске бағыттайды, қазақ халқын басқа туысқан халықтармен жақындатып, ұлттық мәдениеттің зор дәстүрін одан әрі дамытады.

В ДРУЖНОЙ СЕМЬЕ БРАТСКИХ НАРОДОВ

Караганда – город интернациональный. Наличие национальных культурных центров – корейского, немецкого, украинского, татарского и многих других, ведет к духовному взаимопониманию, сближает казахский народ со всеми братскими народами, приумножая богатейшие традиции национальной культуры.

ЦИРК! ЦИРК! ЦИРК! ЦИРК!

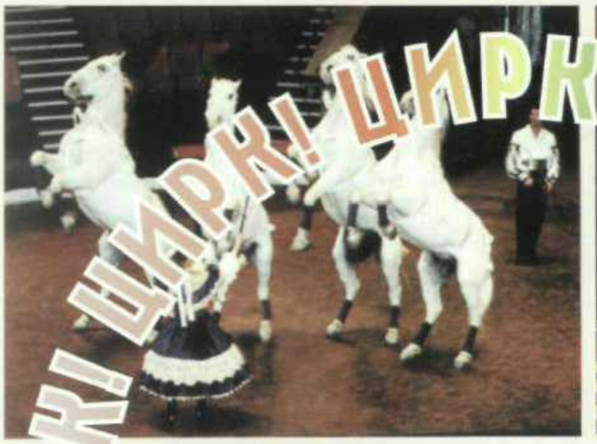

Цирк қаладағы елеулі орындардың бірі. Балалардың ең сүйікті ойыны қандай? Әрине әр бала — Цирк деп жауап берер еді.

Манежде неше түрлі адам ақылына сия бермейтін кереметтер көрсететін қолға үйретілген ит-мысық, пілдер мен жолбарыстар, басқа да аң-құстар ересектер мен балаларды рахатқа бөлейді.

Одним из достопримечательностей города является цирк. Какое развлечение больше всего любят дети? Конечно же, каждый ребенок безоговорочно ответит — цирк.

Неповторимые минуты радости и восхищения приносят взрослым и детям дрессированные собачки, кошки, слоны, тигры и многие другие животные, которые творят на манеже нечто необычное и неординарное.

Музыкалы Қарағандыда саз үні бір толас таппайды, оның әсем үні шығармашылық симфониясына айналуда. Қарағанды өзінің композиторларымен, ақындарымен, жаңа әндерімен, жас лауреаттарымен, орындаушылық конкурстардың жеңімпаздарымен даңқы шыққан.

Композитор, педагог Людмила мельникова Қарағанды облысының тарихына жазылды.

Ол 200-ден астам вокалдық-хор шығармаларын, фортепьяно мен баянға арналған пьесалар, баллададар, прелюдиялар жазған.

Мельникованың әндерін балалар да, жастар да, кәсіпқой орындаушылар да шырқайды.

ЖАС ТАЛАНТТАР

ЮНЫЕ ТАЛАНТЫ

В музыкальной Караганде не смолкает лира искусства, звуки которой сливаются в симфонию красоты, творчества. Караганда славится своими композиторами, поэтами, новыми песнями, юными лауреатами, победителями исполнительских конкурсов.

Композитор, педагог Людмила Мельникова вошла в историю Карагандинской области. Ею написано более 200 вокально-хоровых произведений, пьес, баллад, прелюдий для фортепиано, баяна.

Песни Л. Мельниковой поют дети, молодежь и профессиональные исполнители

Қарағандыда дене шынықтыру мен спорттың дамуына баса көңіл бөлінеді. Бүгінде мұнда жаттығу залдары, бассейндері, саунасы бар, тамаша жарақтандырылған жаңа спорт-мәдениет кешендері бой көтеруде. Бұлар балаларды да, ересектерді де спорт және дене шынықтыру қозғалысына қосылуға ынтықтырып тұрады. Жұртшылық өз денсаулықтарына көбірек аударып, салауатты өмір салтын ұстанатын болды. Сондықтан да қаладағы спорттық өмір тоқырамай, ілгері басуда.

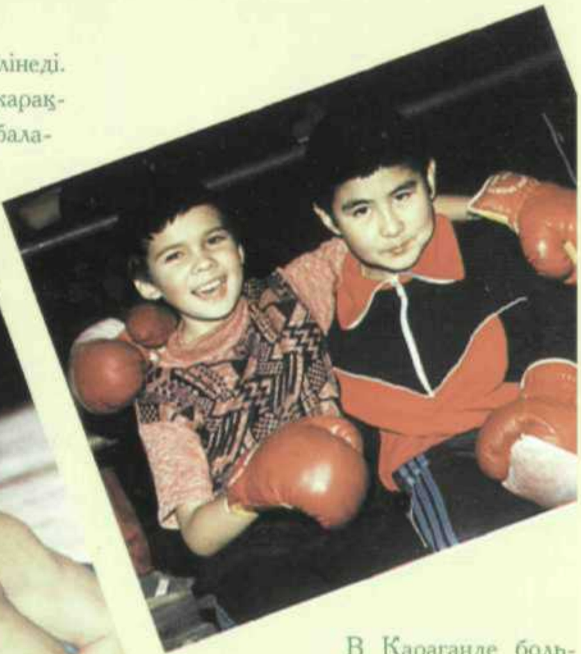

В Караганде большое внимание уделяется развитию физкультуры и спорта. Сегодня создаются новые спортивно-культурные комплексы с прекрасно оборудованными тренажерными залами, бассейнами, саунами, которые вовлекают в спортивно-физкультурное движение как взрослых, так и детей. Люди стали больше внимания уделять своему здоровью, активному образу жизни. Поэтому спортивная жизнь города не останавливается, а наоборот, продвигается вперед.

Дәл ортасында үлкен көлі бар қала лық мәдениет және демалыс паркі жұртшылықтың бос уақытын өткізетін қалаулы орыны.

Балалар теміржолының әсем вагондары, көңілді әткеншектер, көздің жауын алатын аттракциондар ересектерді де, балаларды да жәй-барақат қалдырмайды.

Городской парк культуры и отдыха, с огромным озером в центре, является излюбленным местом проведения досуга.

Яркие вагончики детской железной дороги, веселые карусели, разнообразные, захватывающие дух, аттракционы не оставят равнодушными ни взрослых, ни детей.

Автор фотоиллюстраций и ответственный за выпуск
В. ПЕТУХОВ
Компьютерная верстка Б. Жумадиловой.

Воспроизведение иллюстраций возможно только с письменного разрешения издателя.
©ПК «РекСлайд». Тел. (3212) 753049

Лучший вкус в мире — в нашем пломбире

ТОО "Айсберг"

470046, Караганда
ул. Камская, 19а

(3212) 55-81-01

ҚАРАҒАНДЫ